

Statenmededeling

Onderwerp

7e Voortgangsrapportage Natuur

Datum

14 december 2021

Documentnummer

GS: 4993432

PS: 5001173

Aan Provinciale Staten van Noord-Brabant,

Kennisnemen van

De 7^e Voortgangsrapportage Natuur.

Aanleiding

In 2013 maakten Rijk en provincies in het Natuurpact de afspraak om tot 2027 80.000 extra hectare natuur op land aan te leggen binnen het Natuurnetwerk Nederland. Deze extra nieuwe natuur zorgt voor versterking en behoud van (kwetsbare) natuur en biodiversiteit. Elk jaar verzamelen provincies samen met het Rijk informatie over hoe het met de natuur staat in de landelijke Voortgangsrapportage Natuur, waarvan nu de 7^e versie verschenen is. Het betreft de stand van zaken per eind 2020.

Bevoegdheid

GS zijn verantwoordelijk voor de uitvoering van het Natuurnetwerk Brabant en het herstel van de biodiversiteit binnen de daarvoor door PS vastgestelde kaders.

Kernboodschap

- In het rapportagejaar 2020 hebben provincies, het Rijk en andere maatschappelijke partners substantiële stappen gezet bij het realiseren van meer en betere natuur in Nederland. Desalniettemin blijft het uitvoeringstempo van de inrichting van extra natuur een punt van zorg en aandacht. Uit de landelijke rapportage over 2020 blijkt dat er in 2020 2.850 hectare nieuwe natuur is bijgekomen.*
- Uit de 7^e Voortgangsrapportage Natuur blijkt verder dat de landelijke natuurkwaliteit op het niveau van de doelen van de Vogel- en Habitatrichtlijn onvoldoende is. Ook hier is actie tot verbetering nodig.*
- De ontwikkeling van de natuurkwantiteit en de -kwaliteit in Noord-Brabant laat eenzelfde beeld zien: de cijfers van 2020 (356 hectare verworven*

natuur, 122 hectare nieuw ingerichte natuur) geven aan dat het tempo omhoog moet om de doelen van 2027 te halen. Ondanks de diverse inrichting- en beheersmaatregelen gaat het ook in Brabant in algemene zin nog niet goed met de natuurkwaliteit.

Datum

14 december 2021

Documentnummer

GS : 4993432

PS : 5001173

Consequenties

De 7^e Voortgangsrapportage Natuur heeft een belangrijke signaalfunctie.

In het Natuurpact zijn afspraken gemaakt om in Nederland het gehele Natuurnetwerk in 2027 af te ronden en zorg te dragen voor behoud en verder ontwikkeling van de biodiversiteit. De 7^e Voortgangsrapportage Natuur is voor Rijk en provincies een actuele weergave van de staat van de natuur, en geeft de voortgang en doelbereik van het Nederlandse natuurbeleid weer.

De 7^e Voortgangsrapportage Natuur laat zien dat de natuurkwaliteit- en kwantiteitsdoelen om een impuls vragen.

Hiervoor zijn de afgelopen jaren de nodige versnellingsmaatregelen ingezet. De 7^e Voortgangsrapportage is een aansporing om daadkrachtig door te gaan met de realisatie van het Natuurnetwerk Brabant, natuurherstel en uitvoering te geven aan de Brabantse bossenstrategie. Ook maakt de 7^e Voortgangsrapportage Natuur opnieuw duidelijk dat het hard nodig is om verder te gaan met het terugdringen van de stikstofuitstoot, het tegengaan van de verdroging in en om natuurgebieden en de hydrologische omstandigheden in Brabant te verbeteren.

Algemene opmerkingen over de 7^e Voortgangsrapportage Natuur

Tot en met 2020 is 44.321 hectare natuur ingericht. In 2020 bedroeg de daadwerkelijke toename in Nederland 2.850 hectare. Dat betekent dat er in de periode 2021 – 2027 nog 35.679 hectare ingericht moet worden. De totale oppervlakte natuur binnen de begrenzing van het NNN bedroeg op 31 december 2020 698.253 hectare.

Bij de verwerving en inrichting van nieuwe natuur krijgen provincies te maken met obstakels die het tempo vertragen. Denk hierbij aan stijgende grondprijzen, een te lage grondbiliteit en een tekort aan ruilgronden. Grondeigenaren zijn niet altijd bereid om grond te verkopen of om hun land om te zetten naar natuur. Provincies zetten daarom in op versnellingsstrategieën, verwervingsinstrumenten en extra personele capaciteit.

Niet alleen de omvang van natuur, ook de kwaliteit ervan is belangrijk. Uit de voortgangsrapportage blijkt dat de natuurkwaliteit op het niveau van de doelen van de Vogel- en Habitatrichtlijn onvoldoende is. Ook hier is actie tot verbetering nodig. Het kabinet heeft in 2020 besloten om tot en met 2030 € 3 miljard te investeren in extra natuurherstel en -ontwikkeling, vooral in en rondom stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden.

Net als in voorgaande jaren wordt in de VRN2020 niet alleen stilgestaan bij de voortgang van de verwerving, inrichting en beheer en de ontwikkeling van de natuurkwaliteit, maar wordt ook een breder beeld geschetst van de maatregelen die provincies en rijk treffen om het natuurbeleid vorm te geven.

Datum

14 december 2021

Documentnummer

GS : 4993432

PS : 5001173

Enkele Brabantse aspecten van de 7e Voortgangsrapportage Natuur nader uitgelicht.

Het beeld dat de 7e Voortgangsrapportage Natuur geeft van de voortgang in 2020 van de verwerving/functieverandering en de inrichting van het Natuurnetwerk Brabant (NNB), past in het beeld van de rest van Nederland.

In het uitvoeringsjaar 2020 was de Brabantse verwerving iets hoger dan in 2019: 356 hectare (tegen 281 hectare in 2019). De oppervlakte nieuw ingerichte natuur is met 122 hectare lager dan de 499 hectare van 2019 (maar meer dan de 88 hectare in 2018). De resterende inrichtingsopgave per 31 december 2020 is 9.242 hectare. Het is hierbij goed om te vermelden dat er inmiddels qua verwerving/functieverandering ruim 650 ha in de pijplijn zit en qua inrichting ruim 2.700 ha. Het betreft hier projecten waarvoor subsidiebeschikkingen zijn afgegeven en die in de komende jaren tot uitvoering komen. Toch kan op basis van de Brabantse cijfers gesteld worden dat met het huidige tempo van verwerving/functieverandering en inrichting de doelstellingen in 2027 niet gehaald worden.

Het landelijke beeld dat in de 7e Voortgangsrapportage Natuur geschetst wordt met betrekking tot de natuurkwaliteit is ook op Brabant van toepassing: de kwaliteit van de Brabantse natuur staat nog altijd onder druk. Binnen natuurgebieden en op plaatsen waar specifieke en intensieve inrichtingsmaatregelen worden getroffen neemt de biodiversiteit in veel gevallen toe. Maar ondanks stabilisatie en in sommige gebieden lichte vooruitgang van de biodiversiteit, blijven er zorgen over bepaalde soortgroepen en ecosystemen en neemt de natuurkwaliteit in het agrarisch en stedelijk gebied nog steeds af, onder andere door hoge achtergrondbelastingen en geïntensiveerd landgebruik.

Europese en internationale zaken

-

Communicatie

Er zal actieve communicatie plaatsvinden over de 7e voortgangsrapportage Natuur (VRN). Naast landelijke inzet op communicatie vanuit ministerie LNV, IPO en Bij12 waarbij de VRN onder de aandacht gebracht wordt via landelijke pers en nieuwssites zal de provincie ook eigen middelen inzetten en verspreiden, waaronder een digitaal magazine ([digitaal magazine](#)).

Vervolg

Provincies en Rijk zijn, samen met terrein beherende organisaties, gesprekken gestart om beter zicht te krijgen op de voortgang van de verwerving en inrichting van nieuwe natuur, de belemmeringen die daarbij worden gesignaleerd en de mogelijkheden voor versnelling van de uitvoering. Provincies constateren dat een gezamenlijke inzet, waarbij zij ook kunnen leren van elkaars ervaringen, nuttig en noodzakelijk is. De provincies hebben daarom, in overleg met het ministerie van LNV, besloten een taskforce in te stellen die zich richt op de noodzakelijke versnelling van de restantopgave nieuwe natuur binnen het Natuurnetwerk Nederland. Het doel van deze taskforce is beter zicht te krijgen op de inrichtingscijfers, belemmeringen en mogelijke versnellingsacties in kaart te brengen en te adviseren over wat de komende jaren nodig en mogelijk is om het afgesproken einddoel in 2027 te realiseren.

In de volgende Voortgangsrapportage Natuur zal informatie worden opgenomen over de voortgang van de versnelling, inclusief een gezamenlijk en globaal beeld van de situatie per provincie, onder andere wat betreft de 'onderhanden hectares'.

Deze landelijke actie sluit aan bij de versnellingsacties die we in Brabant in 2020 hebben ingezet samen met het Groen Ontwikkelfonds Brabant, de waterschappen, de terrein beherende organisaties en andere trekkers zoals Ark natuurontwikkeling. In eerste instantie hebben de Brabantse partijen ingezet om de functieverandering, grondverwerving te versnellen. Het Rijk legt veel nadruk op de inrichting. Beide aspecten komen samen in de Groenblauwe Gebiedsgerichte Aanpak (GGA): uitvoeringsprojecten ten behoeve het Natuurnetwerk Brabant, Kaderrichtlijn Water en Landelijk Programma Natuur krijgen een impuls door de integrale gebiedsgerichte aanpak.

In de recent aan u aangeboden Evaluatie BrUG zijn vergelijkbare conclusies getrokken. We zullen de 7^e Voortgangsrapportage Natuur, samen met andere relevante documenten en ontwikkelingen, betrekken bij het opstellen van het nieuwe Beleidskader Natuur.

Bijlagen

1. 7^e Voortgangsrapportage Natuur

Datum

14 december 2021

Documentnummer

GS : 4993432

PS : 5001173

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,

de voorzitter,

de secretaris,

Datum

14 december 2021

Documentnummer

GS : 4993432

PS : 5001173

mr. I.R. Adema

drs. M.J.A. van Bijnen MBA

Programmamanager: mevrouw I.R. Adema, iradema@brabant.nl.

Opdrachtnemer: de heer E. Nieuwstraten, enieuwstraten@brabant.nl.